

PZS

**PROJEKT ZA PRIDOBITEV
ZNAKA
“ OKOLJU PRIJAZNA KOČA ”**

Drago Dretnik

november 2011

PZS

Uvod

- **Alpe so življenjski in gospodarski prostor domačega prebivalstva Francije, Švice, Nemčije, Avstrije, Italije in Slovenije.**
- **Zaradi lege v srcu Evrope so tudi prostor za oddih in razvedrilo mnogih obiskovalcev.**
- **Predstavljajo največji, še relativno nedotaknjen ekološki prostor v srednji Evropi.**
- **Na tem območju se soočajo mnogi interesi, ki niso vedno naklonjeni ohranjanju njegove prvobitnosti .**
- **Zato so se planinske organizacije v teh deželah odločile, da bodo podprle ekološko naravnano obliko turizma v Alpah.**
- **Še posebno odgovornost do okolja jim nalaga lastništvo več sto planinskih koč in več deset tisoč kilometrov planinskih poti.**

PZS

Projekti, ki jih izvajajo nemška (DAV), avstrijska (ÖAV) in južnotirolska (AVS) planinska zveza

- 1. KAKO OKUSNE SO PLANINE (So schmecken die Berge)**
- 2. DRUŽINAM PRIJAZNE KOČE (Familienfreundliche Hütten)**
- 3. OKOLJU PRIJAZNE KOČE (Hütten mit Umweltgütesiegel)**

PZS

Cilji teh projektov

- **Ohranjanje lepot in prvobitnosti gorskega sveta**
- **Omogočiti posameznim obiskovalcem in družinam čim več lepih doživetij v naravi in tudi na svojih kočah**
- **Poskrbeti za varno hojo in ogled zanimivosti in znamenitosti v okolici koč**
- **Zagotoviti udobno bivanje svojih gostov in osebja v kočah**
- **Z domačimi specialitetami iz lokalnih kmetij in planšarij popestriti ponudbo jedi in pijač na kočah**
- **Povečati obisk koč, predvsem tistih, ki so sedaj manj obiskane**

PZS

Projekt “Okolju prijazna koča”

Glavni cilji

- **Pridobiti si znak kot priznanje planinskemu društvu, oskrbniku in vsemu osebju koče za prizadevanja ohraniti prvobitno gorsko naravo.**
- **Z obratovanjem planinske koče čim manj negativno vplivati na bližnjo in daljno okolico koče.**
- **Dokazati svojo okoljevarstveno naravnost, privabiti čim več ozaveščenih obiskovalcev na kočo in s tem povečati dohodek.**

PZS

Projekt “Okolju prijazna koča”

Dilema

Cilj:

Čim več obiskovalcev koče in čim manjše obremenjevanje okolja.

Konflikt?

Ne, ob izpolnjevanju kriterijev za okolju prijazno kočo.

PZS

Projekt “Okolju prijazna kočā”

Stanje v drugih alpskih državah

- **DAV , ÖAV in AVS podeljujejo pečat za skrb za varovanje okolja kočam že od leta 1997**
- **Do sedaj si je to priznanje pridobilo že okoli 60 koč (od 1.000 do 2.700 m.n.v.)**
- **Od leta 2009 dalje veljajo novi kriteriji za izpolnitev pogojev za pridobitev pečata.**
- **Izpolnitev kriterijev preverja na koči strokovna komisija**
- **Pečat podeljujejo za dobo 4 let**

PZS

Projekt “Okolju prijazna kočā”

Sporočilo znaka gostom

- **Znak dokazuje, da je kočā opremljena z vso infrastrukturo, ki omogoča okolju prijazno obratovanje.**
- **Zavezuje upravljavca kočā, da poskrbi za najboljšo možno uporabo in vzdrževanje sistemov na kočā.**
- **Zavezuje vse osebe na kočā k splošnemu okoljevarstvenemu ravnanju.**
- **Gostu sporoča, da bo na kočā dobil vse informacije, ki jih potrebuje za prijetno bivanje.**
- **Zavezuje tudi gosta, da upošteva vsa okoljevarstvena pravila.**

PZS

Projekt “Okolju prijazna koča”

Struktura kriterijev

- Kriteriji za podelitev znaka so zapisani v obliki vprašalnika
- Delijo se na **obvezne** (morajo biti izpolnjeni) in na **neobvezne** (naj bi bili izpolnjeni)
- Neobvezni kriteriji so točkovani – skupaj 105 točk
- Minimalno mora koča doseči vsaj 1/3, to je 35 točk

PZS

Projekt “Okolju prijazna koča”

Kriteriji

- **Splošni**
- **Energija in zaščita podnebja**
- **Pitna voda in odpadna voda**
- **Odpadki**
- **Zrak**
- **Hrup**
- **Gradbeni materiali**
- **Koča in okolica**

PZS

Projekt “Okolju prijazna kočā”

Cilji poskusnih presoj v letu 2011

- **Izvesti poskusne presoje na nekaj naših kočah po kriterijih iz vprašalnika, ki ga uporabljajo DAV, OeAV in AVS.**
- **Ugotoviti stanje na naših kočah glede na pogoje, predpisane v vprašalniku.**
- **Preveriti, ali so kriteriji iz vprašalnika neposredno uporabni tudi za naše kočē.**
- **Ugotoviti morebitna večja razhajanja in predlagati rešitve.**
- **Uskladiti delo posameznih članov komisije za izvedbo poskusnih presoj.**

PZS

Projekt “Okolju prijazna koča”

Izvedba poskusnih presoj

- **Za poskusne presoje je komisija izmed prijavljenih izbrala 5 koč in PUS Bavšica.**
- **Presoje so se vršile v času od 28.09. do 19.10.2011**
- **Posamezno presojo sta izvršila dva ali trije člani komisije.**
- **Prisostvovali so oskrbnik ali najemnik koče, gospodar koče in v nekaterih primerih tudi predsedniki PD.**
- **Presoje so se večinoma vršile v dopoldanskem času in med tednom.**

PZS

Projekt “Okolju prijazna kočā”

Glavna ugotovitev poskusnih presoj

Po mnenju komisije je bila glavna ugotovitev poskusnih presoj, da je vprašalnik v veliki meri neposredno uporaben tudi za presoje za pridobitev znaka „Okolju prijazna kočā“ na naših kočah.

Potrebne pa so nekatere manjše **prilagoditve** glede na to, da se predvsem na področju energetske oskrbe koč Slovenija nekoliko razlikuje od sosednjih alpskih držav.

PZS

Projekt “Okolju prijazna koča”

Predlagane prilagoditve - energetika

- **Zahtevo, da se mora koča oskrbovati vsaj 50% iz obnovljivih virov energije, omiliti za koče, ki so priključene na javno el. omrežje tako, da se šteje ta kriterij izpolnjen, če koča kupuje „modro energijo“. Ne sme pa se ta energija uporabljati za gretje koče.**
- **V kuhinji dopustiti poleg uporabe plina tudi drva.**
- **Samo za zaščito pred zmrzovanjem je v koči dovoljeno tudi občasno ogrevanje z neobnovljivimi viri energije (olje, elektrika, plin).**

PZS

Projekt “Okolju prijazna kočā”

Predlagane prilagoditve - ostale

- **Na naših kočah bi morali obiskovalci v bodoče v pretežni meri uporabljati svoje spalne vreče za kočē.**
- **Pranje rjuh in brisač naj bi se vršilo v dolini in ne na kočī.**
- **Prodaja pijač v pločevinkah in plastenkah je dovoljena le za goste, ki to pijačo odnesejo s seboj.**
- **Obiskovalci kočē ne smejo parkirati svojih vozil bližje kot 200 m od kočē.**

Poleg tega smo izpustili nekaj kriterijev, ki za naše kočē niso uporabni.

Komisija je izdelala predlog novega vprašalnika.

PZS

Projekt “Okolju prijazna koča”

Predlogi komisije za naprej

- **V letu 2012 pričeti s pregledi za podelitev znaka „Okolju prijazna koča“.**
- **Izdelati osnutek znaka in pismenega certifikata.**
- **Na spletni strani PZS objaviti pogoje za prijavo in pozvati planinska društva naj se prijavijo za presojo svojih koč.**

PZS

Projekt “Okolju prijazna kočā”

Pomembno

Planinskim druŝtvom priporočamo, da si pred prijavo podrobno ogledajo pogoje iz vpraŝalnika in predhodno ocenijo, ali v zadostni meri izpolnjujejo zahtevane kriterije. Predvsem so pomembni kriteriji, ki jih kočā mora izpolniti.

Źelimo, da bi si v naslednjih letih čim več naših planinskih koč pridobilo znak „Okolju prijazna kočā“. To bo hkrati pomenilo, da varujemo vire pitne vode, prispevamo svoj deleŝ k zmanjšanju količine odpadkov in v sploŝnem ohranjamo gorsko naravo našim zanamcem.

PZS

**HVALA ZA VAŠO
POZORNOST!**